

**АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
СХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ**

**РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ СХІДНОГО МІЖОБЛАСНОГО
ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ**

26.03.2024

м. Харків

№ 70/1-рк

**АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВУ
«ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ
СИСТЕМИ «ПОЛТАВАГАЗ»**
(інформація з обмеженим доступом)
kancelariya@poltavagaz.com.ua

Про здійснення заходів, спрямованих
на запобігання порушенню законодавства
про захист економічної конкуренції

- (1) Східним міжобласним територіальним відділенням Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) за результатом здійснення державного контролю за дотриманням законодавства про захист економічної конкуренції на ринку послуг з розподілу природного газу в межах території, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ПОЛТАВАГАЗ» (далі – АТ «ПОЛТАВАГАЗ», ТОВАРИСТВО), встановлено наступне.
- (2) АТ «ПОЛТАВАГАЗ» є юридичною особою, зареєстроване 24.01.1992, місцезнаходження: (інформація з обмеженим доступом). Ідентифікаційний код юридичної особи – (інформація з обмеженим доступом). Основний вид діяльності АТ «ПОЛТАВАГАЗ» - (інформація з обмеженим доступом)).
- (3) У розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» АТ «ПОЛТАВАГАЗ» є суб'єктом господарювання.

Визначення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (4) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 05.03.2002 № 49-р, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 01.04.2002 за № 317/6605 (далі – Методика), з урахуванням пункту 2.2 Методики, встановлено наступне.
- (5) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (6) Аналіз становища АТ «ПОЛТАВАГАЗ» на ринку послуг з розподілу природного газу, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському

віданні, користуванні чи експлуатації ТОВАРИСТВА, проведено з урахуванням вимог Методики.

Визначення об'єкта аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища на ринку

- (7) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (8) Об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є:
  - послуги з розподілу природного газу (далі – Послуги);
  - АТ «ПОЛТАВАГАЗ» – суб'єкт господарювання, який надає Послуги.
- (9) Діяльність суб'єктів господарювання на ринку Послуг врегульована, зокрема, Законом України «Про природні монополії», Закону України «Про ринок природного газу», Кодексом газорозподільних систем, затвердженим Постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), від 30.09.2015 № 2494, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824 (далі – Кодекс ГРМ), Ліцензійними умовами провадження господарської діяльності з розподілу природного газу, затвердженими постановою НКРЕКП від 16.02.2017 № 201 (далі – Ліцензійні умови).
- (10) Згідно з пунктом 35 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» розподіл природного газу – це господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і пов'язана з переміщенням природного газу газорозподільною системою з метою її фізичної доставки споживачам, але що не включає постачання природного газу.
- (11) Враховуючи зазначене, Послуги не є взаємозамінними з будь-якими іншими послугами.
- (12) Отже, товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище АТ «ПОЛТАВАГАЗ», є Послуги.

Перелік основних покупців (споживачів, користувачів)

- (13) Пунктом 1.3. Методики визначено, що споживач - юридична чи фізична особа, яка здійснює діяльність з придбання та використання товарів, послуг, робіт на відповідному товарному (товарних) ринку (ринках).
- (14) Основними споживачами Послуг є фізичні особи, юридичні особи або фізичні особи-підприємці.

Визначення товарних меж ринку

- (15) Відповідно до пункту 5.1 Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого. Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) за показниками взаємозамінності, якими зокрема є подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо; подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо; наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи), відсутність суттєвої різниці в цінах; взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

- (16) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу ГРМ Оператор газорозподільної системи – суб'єкт господарювання, що на підставі ліцензії здійснює діяльність з розподілу природного газу газорозподільною системою, яка знаходиться у його власності або користуванні відповідно до законодавства, та здійснює щодо неї функції оперативно-технологічного управління.
- (17) У розумінні пункту 17 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» АТ «ПОЛТАВАГАЗ» є оператором газорозподільної системи (далі – Оператор ГРМ).
- (18) Таким чином, товарними межами ринку є Послуги.

Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (19) Відповідно до пункту 6.1 Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (20) Відповідно до положень підпункту 1.3 пункту 1 Ліцензійних умов місце провадження господарської діяльності – територія адміністративно-територіальної одиниці (область, район, місто, село тощо), де знаходиться газорозподільна система ліценziata, до якої підключено не менше 50 000 точок приєднання суб'єктів ринку природного газу, щодо якої НКРЕКП прийнято рішення про надання права ліцензіату в її межах здійснювати господарську діяльність з розподілу природного газу.
- (21) Відповідно до Постанови НКРЕКП № 778 від 15.06.2017 АТ «ПОЛТАВАГАЗ» видано ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу в межах території межах території м. Полтава та Полтавської області (крім міст Кременчук, Лубни, Горішні Плавні, Лубенського, Пирятинського, Оржицького, Гребінківського, Гадяцького, Семенівського, Кременчуцького районів та села Радянське Кобеляцького району Полтавської області), де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВАРИСТВА.
- (22) Отже, територіальними (географічними) межами ринку Послуг на підставі ліцензійних умов є територія м. Полтава та Полтавської області (крім міст Кременчук, Лубни, Горішні Плавні, Лубенського, Пирятинського, Оржицького, Гребінківського, Гадяцького, Семенівського, Кременчуцького районів та села Радянське Кобеляцького району Полтавської області), де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВАРИСТВА.

Визначення часових меж ринку

- (23) Відповідно до пункту 7.1 Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило, рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару зі сталою структурою.
- (24) Часовими межами ринку Послуг визначено період з січня 2021 року по лютий 2024 року. В зазначений період структура вказаного ринку не змінювалась.

Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (25) Відповідно до пункту 9.2. Методики бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що

спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

- (26) Бар'єрами вступу потенційних конкурентів на ринок Послуг є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності ліцензії на здійснення господарської діяльності з розподілу природного газу, наявність газорозподільної системи у власності або користуванні суб'єкта господарювання, що має намір надавати зазначені послуги.

Установлення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (27) Відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, зокрема, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (28) АТ «ПОЛТАВАГАЗ» в межах території, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВАРИСТВА, у період з січня 2021 року по лютий 2024 року є єдиним суб'єктом господарювання, який надає Послуги, а відтак споживачі не мають можливості отримувати Послуги від інших суб'єктів господарювання.
- (29) Враховуючи викладене, відповідно до частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» АТ «ПОЛТАВАГАЗ» протягом періоду з січня 2021 року по лютий 2024 року має ознаки суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з розподілу природного газу в межах території м. Полтава та Полтавської області (крім міст Кременчук, Лубни, Горішні Плавні, Лубенського, Пирятинського, Оржицького, Гребінківського, Гадяцького, Семенівського, Кременчуцького районів та села Радянське Кобеляцького району Полтавської області), де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВАРИСТВА.
- (30) Взаємовідносини оператора газорозподільних систем із суб'єктами ринку природного газу, а також правові, технічні, організаційні та економічні засади функціонування газорозподільних систем, визначені Кодексом ГРМ та регулюються, зокрема, Законом України «Про ринок природного газу».
- (31) Пунктом 1 глави 3 розділу VI Кодексу ГРМ передбачено:
- договір розподілу природного газу має бути укладений Оператором ГРМ з усіма споживачами, у тому числі побутовими споживачами, об'єкти яких в установленому порядку підключені до/через ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності чи користуванні Оператора ГРМ;
  - споживачі, у тому числі побутові споживачі, для здійснення ними санкціонованого відбору природного газу з ГРМ та можливості забезпечення постачання їм природного газу їх постачальниками зобов'язані укласти договір розподілу природного газу з Оператором ГРМ, до газорозподільної системи якого в установленому законодавством порядку підключений їх об'єкт;
  - здійснення відбору (споживання) природного газу споживачем за відсутності укладеного договору розподілу природного газу не допускається.
- (32) Відповідно до статті 1 Закону України «Про ринок природного газу»:
- газорозподільна система – технологічний комплекс, що складається з організаційно і технологічно пов'язаних між собою об'єктів, призначених для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо споживачам;
  - замовник – фізична або юридична особа, яка на підставі договору замовляє надання однієї чи кількох із таких послуг: приєднання до газотранспортної або газорозподільної

системи; транспортування природного газу; розподіл природного газу; зберігання (закачування, відбір) природного газу; послуги установки LNG;

- оператор газорозподільної системи - суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії здійснює діяльність із розподілу природного газу газорозподільною системою на користь третіх осіб (замовників).

- (33) Відповідно до пункту 3 глави 3 розділу VI Кодексу ГРМ договір розподілу природного газу є публічним та укладається з урахуванням статей 633, 634, 641, 642 Цивільного Кодексу України за формою Типового договору розподілу природного газу. Оператор ГРМ зобов'язаний на головній сторінці свого вебсайту, а також в друкованих виданнях, що публікуються на території його ліцензованої діяльності, та власних центрах обслуговування споживачів розмістити редакцію договору розподілу природного газу та роз'яснення щодо укладення та приєднання споживача до договору розподілу природного газу.
- (34) Згідно з пунктом 4 глави 3 розділу VI Кодексу ГРМ договір розподілу природного газу між Оператором ГРМ та споживачем укладається шляхом підписання заяви-приєднання споживача до умов договору розподілу природного газу, що відповідає Типовому договору розподілу природного газу, розміщеному на офіційному вебсайті Регулятора та Оператора ГРМ та/або в друкованих виданнях, що публікуються на території його ліцензованої діяльності з розподілу газу, і не потребує двостороннього підписання сторонами письмової форми договору.
- (35) Пунктом 7 глави 3 розділу VI Кодексу ГРМ встановлено, що фактом приєднання споживача до умов договору розподілу природного газу (акцептування договору) є вчинення споживачем будь-яких дій, які засвідчують його бажання укласти договір розподілу природного газу, зокрема повернення підписаної заяви-приєднання, сплата рахунка Оператора ГРМ та/або документально підтверджене споживання природного газу.
- (36) АТ «ПОЛТАВАГАЗ» листами від 13.11.2023 № 06/011739/032283 (вх. № 70-01/2374 від 13.11.2023) та від 26.02.2024 № 06/02361/04244 (вх. № 70-01/389 від 26.02.2024) повідомило Відділення, що редакція типового договору розподілу природного газу та роз'яснення щодо укладання та приєднання споживача до договору розподілу природного газу розміщена на головній сторінці вебсайту ТОВАРИСТВА (<https://poltavagaz.com.ua>) та надало копії договорів розподілу природного газу з додатками, що укладались між АТ «ПОЛТАВАГАЗ» та побутовими споживачами протягом періоду з січня 2021 року по лютий 2024 року (далі – Договір розподілу).
- (37) Додатком до Договору розподілу є «**ЗАЯВА-ПРИЄДНАННЯ** до умов договору розподілу природного газу (для побутового споживача)», копія якого надана АТ «ПОЛТАВАГАЗ» листами від 13.11.2023 № 06/011739/032283 (вх. № 70-01/2374 від 13.11.2023) та від 26.02.2024 № 06/02361/04244 (вх. № 70-01/389 від 26.02.2024) (далі разом – Листи).
- (38) Також, в Листах АТ «ПОЛТАВАГАЗ» зазначило, що фактом приєднання споживача до умов Договору розподілу (акцептування договору) є вчинення споживачем будь-яких дій, які засвідчують його бажання укласти Договір розподілу, зокрема, повернення підписаної заяви-приєднання, сплата рахунка Оператора ГРМ та/або документально підтверджене споживання природного газу.
- (39) Кількість побутових споживачів, з якими АТ «ПОЛТАВАГАЗ» (надано Листами) укладено Договори розподілу протягом періоду з січня 2021 року по лютий 2024 року, наведено в таблиці 1.

Таблиця 1

Період	Кількість побутових споживачів природного газу
Станом на 01.01.2021	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
Станом на 01.01.2022	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
Станом на 01.01.2023	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
Станом на 01.01.2024	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>
Станом на 01.02.2024	<i>Інформація, доступ до якої обмежено</i>

- (40) Аналізом Договору розподілу АТ «ПОЛТАВАГАЗ», Відділенням встановлено, що відповідно пункту 3.2 розділу III Договору розподілу передбачено наступне: «Споживач забезпечує належну експлуатацію власних газових мереж після межі балансової належності згідно з чинним законодавством, зокрема відповідно до вимог Правил безпеки систем газопостачання, затверджених наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15 травня 2015 року № 285, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 08 червня 2015 року за № 674/27119, або укладає відповідний договір з будь-якою організацією, яка має право на виконання таких робіт, з урахуванням вимог Кодексу газорозподільних систем» (мова оригіналу).
- (41) АТ «ПОЛТАВАГАЗ» листом від 12.10.2023 № 06/010439/027533 (вх. № 70-01/2174 від 13.10.2023) зазначило, що з метою забезпечення безаварійної експлуатації газових систем шляхом проведення їх технічного обслуговування ТОВАРИСТВО пропонує побутовим споживачам Послуг акцептувати публічну пропозицію укласти договір на технічне обслуговування внутрішньобудинкової/внутрішньоквартирної системи газопостачання приватного житлового будинку/квартири (далі – Договір на технічне обслуговування). Акцепт – повне, безумовне та беззастережне прийняття замовником умов публічної пропозиції даного Договору на технічне обслуговування.
- (42) Також, АТ «ПОЛТАВАГАЗ» листом від 12.10.2023 № 06/010439/027533 (вх. № 70-01/2174 від 13.10.2023) повідомило Відділення, що акцепт публічної пропозиції щодо укладення Договору на технічне обслуговування може бути здійснений одним із способів:
- заповнення, підписання та передача замовником ТОВАРИСТВУ письмового акцепту, зразок якого знаходиться на сайті АТ «ПОЛТАВАГАЗ»;
  - перерахування коштів на банківський рахунок ТОВАРИСТВА в якості оплати за відповідні роботи.
- (43) У листі від 12.10.2023 № 06/010439/027533 (вх. № 70-01/2174 від 13.10.2023) АТ «ПОЛТАВАГАЗ» зазначило, що публічна пропозиція укласти Договір на технічне обслуговування затверджена наказом ТОВАРИСТВА від 24.02.2017 № 55/1 та надало копію публічної пропозиції укласти Договір на технічне обслуговування з додатками, що була розміщена на вебсайті ТОВАРИСТВА протягом періоду з січня 2021 року по лютий 2024 року.
- (44) Публічна пропозиція укласти Договір на технічне обслуговування АТ «ПОЛТАВАГАЗ» містить наступні додатки:
- додаток № 1 «Перелік та вартість робіт по технічному обслуговуванню системи газопостачання житлового будинку або квартири»;
  - додаток № 2 «ЗГОДА до умов публічної пропозиції укласти договір на технічне обслуговування».
- (45) Аналізом наданої публічної пропозиції укласти Договір на технічне обслуговування з додатками АТ «ПОЛТАВАГАЗ» Відділенням встановлено наступне.
- (46) У розділі «ТЕРМІНИ» публічної пропозиції укласти Договір на технічне обслуговування зазначено, що «Публічна пропозиція - формальна пропозиція Виконавця

(викладена на Сайті Виконавця), адресована необмеженому колу побутових споживачів укласти Договір на визначених умовах.

Акцепт може бути здійснений одним із способів:

- заповнення, підписання та передача Замовником Виконавцю письмового Акцепту, зразок якого знаходиться на сайті Виконавця;
- перерахування коштів на банківський рахунок Виконавця в якості оплати за відповідні роботи.

Замовник – побутовий споживач, який Акцептував Публічну пропозицію Виконавця, викладену у цьому договорі або оплатив вартість відповідних робіт» (мова оригіналу).

- (47) Пунктом 7.1 розділу «Дія договору» публічної пропозиції укласти Договір на технічне обслуговування визначено, що **«Цей Договір вважається укладеним і набирає чинності з моменту підписання Замовником Заяви-приєднання (додаток № 2), або вчинення інших дій, визначених в терміні Акцепт, які вказують на акцептування, та вважається укладеним безстроково»** (мова оригіналу).
- (48) Слід зазначити, що **заява-приєднання наявна лише в додатках до Договору розподілу АТ «ПОЛТАВАГАЗ»** відповідно до наданої ТОВАРИСТВОМ інформації Листами та розміщеної на вебсайті ТОВАРИСТВА.
- (49) Також, АТ «ПОЛТАВАГАЗ» листом від 12.10.2023 № 06/010439/027533 (вх. № 70-01/2174 від 13.10.2023) повідомило Відділення, що ТОВАРИСТВО здійснює надання послуг з технічного обслуговування внутрішньобудинкової/внутрішньоквартирної системи газопостачання приватного житлового будинку/квартири в межах зони ліцензійної діяльності АТ «ПОЛТАВАГАЗ», зокрема, в межах території м. Полтава та Полтавської області (крім міст Кременчук, Лубни, Горішні Плавні, Лубенського, Пирятинського, Оржицького, Гребінківського, Гадяцького, Семенівського, Кременчуцького районів та села Радянське Кобеляцького району Полтавської області).
- (50) АТ «ПОЛТАВАГАЗ» Листами повідомило кількість укладених ТОВАРИСТВОМ Договорів на технічне обслуговування протягом періоду з січня 2021 року по лютий 2024 року, що наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Період	Кількість укладених Договорів на технічне обслуговування
Станом на 01.01.2021	Інформація, доступ до якої обмежено
Станом на 01.01.2022	Інформація, доступ до якої обмежено
Станом на 01.01.2023	Інформація, доступ до якої обмежено
Станом на 01.01.2024	Інформація, доступ до якої обмежено
Станом на 01.02.2024	Інформація, доступ до якої обмежено

- (51) Отже, зазначення АТ «ПОЛТАВАГАЗ» у пункті 7.1 розділу «Дія договору» публічної пропозиції укласти Договір на технічне обслуговування, що договір вважається укладеним і набирає чинності з моменту підписання замовником заяви-приєднання, яка є додатком лише до Договору розподілу ТОВАРИСТВА, дає підстави споживачам його Послуг вважати, що Договір на технічне обслуговування також вже укладений ними з АТ «ПОЛТАВАГАЗ», про що свідчить постійне збільшення кількості укладених Договорів на технічне обслуговування, наведене у таблиці 2, яке на 01.02.2024 становить 65,24 % (таблиця 3) від кількості побутових споживачів ТОВАРИСТВА, з якими укладено Договори розподілу (таблиця 1).

Таблиця 3

Період	Кількість побутових споживачів природного газу,	Кількість укладених Договорів на технічне	Частка кількості укладених Договорів на технічне обслуговування від

	з якими укладено Договори розподілу	обслуговування	кількості укладених Договорів розподілу
Станом на 01.01.2021	Інформація, доступ до якої обмежено	Інформація, доступ до якої обмежено	Інформація, доступ до якої обмежено
Станом на 01.01.2022	Інформація, доступ до якої обмежено	Інформація, доступ до якої обмежено	Інформація, доступ до якої обмежено
Станом на 01.01.2023	Інформація, доступ до якої обмежено	Інформація, доступ до якої обмежено	Інформація, доступ до якої обмежено
Станом на 01.01.2024	Інформація, доступ до якої обмежено	Інформація, доступ до якої обмежено	Інформація, доступ до якої обмежено
Станом на 01.02.2024	Інформація, доступ до якої обмежено	Інформація, доступ до якої обмежено	Інформація, доступ до якої обмежено

- [illegible]

- *Інформація, доступ до якої обмежено* (Договір на технічне обслуговування № *Інформація, доступ до якої обмежено* та Згода *Інформація, доступ до якої обмежено*);
- *Інформація, доступ до якої обмежено* (Договір на технічне обслуговування № *Інформація, доступ до якої обмежено* та Згода *Інформація, доступ до якої обмежено*);
- *Інформація, доступ до якої обмежено* (Договір на технічне обслуговування № *Інформація, доступ до якої обмежено* та Згода *Інформація, доступ до якої обмежено*).

- (55) А отже, підставою для прийняття рішення щодо укладання Договору на технічне обслуговування саме з АТ «ПОЛТАВАГАЗ» вищевказаними споживачами Послуг могло стати як надсилання ТОВАРИСТВОМ рахунків на оплату та відповідно перерахування вищевказаними споживачами коштів на банківський рахунок ТОВАРИСТВА в якості оплати за відповідні роботи так і ознайомлення з публічною пропозицією укласти Договір на технічне обслуговування, розміщений на вебсайті АТ «ПОЛТАВАГАЗ».
- (56) НКРЕКП листом від 01.12.2023 № 31233/16.5.2/9-23 (вх. № 70-01/2615 від 08.12.2023) повідомлено Відділення з питання технічного обслуговування внутрішньобудинкової системи газопостачання (газових приладів), що відповідно пункту 3 глави 5 розділу III Кодексу ГРМ власники газових мереж, у тому числі побутові споживачі, відповідають за експлуатацію власних мереж та їх складових, забезпечують належну їх експлуатацію згідно з чинним законодавством, у тому числі Правилами безпеки систем газопостачання, затверджених Наказом Міністерства енергетики та вугільної промисловості України від 15.05.2015 № 285, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.06.2015 за № 674/27119 (далі – Правила безпеки), зокрема укладають відповідний договір із суб'єктом господарювання, який має право на виконання таких робіт.
- (57) Згідно з пунктами 3.2 та 3.3 розділу III Правил безпеки власник (балансоутримувач та/або орендар (наймач)) повинен забезпечити утримання систем газопостачання відповідно до вимог чинного законодавства України та власник (балансоутримувач та/або орендар (наймач)) відповідає за технічний стан і безпечне користування газопроводами, газовими приладами, димовими та вентиляційними каналами.
- (58) Згідно з пунктами 5.4 глави 5 розділу V Правил безпеки технічне обслуговування внутрішніх газопроводів і газового обладнання житлових і громадських будівель, комунально-побутових об'єктів не виробничого характеру здійснюється відповідно до вимог документації з експлуатації заводів-виробників газового обладнання на договірних засадах. Умови для технічного обслуговування забезпечуються власником (балансоутримувачем та/або орендарем (наймачем)) відповідно до вимог чинного законодавства України.
- (59) Крім того, у листі НКРЕКП від 01.12.2023 № 31233/16.5.2/9-23 (вх. № 70-01/2615 від 08.12.2023) зазначено, що оскільки роботи з технічного обслуговування внутрішньобудинкової системи газопостачання відносяться до конкурентного ринку, врегулювання таких взаємовідносин повинно здійснюватися на основі вільного волевиявлення сторін. Таким чином, послуги з технічного обслуговування внутрішньобудинкової системи газопостачання мають надаватися за окремим договором щодо надання послуг з технічного обслуговування. **Слід відмітити, що власник/балансоутримувач внутрішньобудинкової системи газопостачання не зобов'язаний укладати договір на технічне обслуговування внутрішньобудинкової системи газопостачання виключно з Оператором ГРМ, а може укласти такий договір із будь-яким суб'єктом господарювання, який має право на виконання таких робіт.**
- (60) Згідно з принципами функціонування ринку природного газу, зазначеними у статті 3 Закону України «Про ринок природного газу», ринок природного газу функціонує на

засадах вільної добросовісної конкуренції, крім діяльності суб'єктів природних монополій, та за принципами недопущення та усунення обмежень конкуренції, спричинених діями суб'єктів ринку природного газу, у тому числі суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання державної форми власності.

- (61) Такі дії АТ «ПОЛТАВАГАЗ» були б неможливі за умов існування значної конкуренції на ринку Послуг в межах території, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації АТ «ПОЛТАВАГАЗ», адже в такому випадку споживачі мали б можливість обирати між кількома виконавцями, і у разі ущемлення їх інтересів мали б можливість обирати між кількома виконавцями такої послуги, який би забезпечив дотримання законних прав та інтересів своїх споживачів.
- (62) Слід зазначити, що ринок послуг з технічного обслуговування внутрішньобудинкової/внутрішньоквартирної системи газопостачання приватного житлового будинку/квартири є конкурентним. Тому такі дії АТ «ПОЛТАВАГАЗ» можуть призвести до обмеження конкуренції на ринку послуг з технічного обслуговування внутрішньобудинкової/внутрішньоквартирної системи газопостачання приватного житлового будинку/квартири.
- (63) Оскільки АТ «ПОЛТАВАГАЗ» протягом періоду з січня 2021 року по лютий 2024 року має ознаки монопольного (домінуючого) становища на ринку Послуг в межах території, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВАРИСТВА, тому господарських відносин з ним неможливо уникнути через відсутність альтернативних джерел отримання Послуг, при цьому його поведінка може завдати шкоду конкурентам (на ринку робіт з технічного обслуговування внутрішньобудинкової системи газопостачання) та побутовим споживачам, які повинні забезпечувати утримання систем газопостачання відповідно до вимог чинного законодавства України, зокрема, укласти відповідний договір із суб'єктом господарювання, який має право на виконання таких робіт.
- (64) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції.
- (65) Відповідно до пункту 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається, встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (66) Згідно з частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (67) Таким чином, дії АТ «ПОЛТАВАГАЗ» щодо зазначення у пункті 7.1 розділу «Дія договору» публічної пропозиції укласти договір на технічне обслуговування внутрішньобудинкової/внутрішньоквартирної системи газопостачання приватного житлового будинку/квартири, що договір вважається укладеним і набирає чинності з моменту підписання замовником заяви-приєднання, яка є додатком лише до договору розподілу природного газу ТОВАРИСТВА, за певних обставин можуть містити ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 1 частини другої статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку, шляхом встановлення таких умов придбання товару, які

неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку послуг з розподілу природного газу.

Враховуючи наведене, з метою запобігання вчиненню порушення законодавства про захист економічної конкуренції, на підставі частини шостої статті 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», пунктів 3 та 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (зі змінами), адміністративна колегія Східного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України надає АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВУ «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ПОЛТАВАГАЗ» (ідентифікаційний код юридичної особи – (інформація з обмеженим доступом)) такі обов’язкові для розгляду

РЕКОМЕНДАЦІЇ:

здійснити заходи щодо запобігання вчиненню порушення законодавства про захист економічної конкуренції, у вигляді зазначення у пункті 7.1 розділу «Дія договору» публічної пропозиції укласти договір на технічне обслуговування внутрішньобудинкової/внутрішньоквартирної системи газопостачання приватного житлового будинку/квартири, що договір вважається укладеним і набирає чинності з моменту підписання замовником заяви-приєднання, яка є додатком лише до договору розподілу природного газу АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ПОЛТАВАГАЗ».

Про результати розгляду рекомендацій АКЦІОНЕРНОМУ ТОВАРИСТВУ «ОПЕРАТОР ГАЗОРОЗПОДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ «ПОЛТАВАГАЗ» необхідно повідомити Східне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (в паперовому вигляді за адресою: вул. Капітана Володимира Кісельова, 1, м. Полтава, 36014 та в електронному вигляді на e-mail: khrv@amcu.gov.ua) у **30-ти денний термін** з дня їх отримання із наданням копій підтверджуючих документів.

Голова колегії

Юрій ГЛАДИК